

Човешкия дух — и на Острова на Блаженните, като и у насъ — е въ плътъ у воинство на Голната, у филистите, най-многочисленното воинство, най-главното, най-силното. Защото има ли по-силна сила отъ глупостта, тоя лъскаво полировкав греникъ, който присяга природата на девет-десетн отъ човечеството? И него ще победи само оная сила, която побеждава всички друга земнина, като ги разкажда капка по капка. Съзнанието — нима вода аз творението — не бърза, неговъ жадъ пропълзвава стонина, но за този жадъ нему принадлежи победата на победите. Борите на това съзнание гинатъ като капките. Други сваки и по-бодри идатъ следъ тяхъ. И какво изнуряващо гребе отъ погледа имъ, отъ слезото имъ! Като моя чичо, покойникъ-Олафъ, зная Гелсертъ, те са ослепени на смъртъ и знаятъ това, знаятъ че утре имъ е последния денъ, — а все пакъ така вечеръ и до среднощъ танкуватъ съ веселата царска дъщеря — съ нинвата — и тя е така. Хората на Острова, наминките хорци, заплетъ вънрени таласъ на ринарите на живота, безъ да разбиратъ техния хороводъ, душевното имъ настроение. Но не знаятъ само, за жалостъ! А следъ и откъсватъ, и нматъ претенцията че присъдите имъ почиватъ на истината, сѣ безпогрешни. Защото сѣ присъди които мнозинството признава. Великата заслуга на Раздаяла въ борбите на съзнанието на Острова е, че той е билъ безпоощаденъ къмъ това мнозинство и присъдите му, и ни учи — и ние да бъдемъ такива. На едно място въ книгата си Съ бралаа и въже той казва: „Нѣ сътъ миролюбивѣ човѣкъ. Монте испания сѣ: скромна ома, удобно лепо, да има какво да се яде, и градинка предъ хивата. Предъ врозарите на хивата ни да спелатъ сѣнка клонети дървета. И ако Богъ иска да ме направи най-щастливъ. Той ще стори да заниса и до тая радостъ — да видя обесени на тѣ дървета шест-седенъ отъ монте върн душники, враговете на истината, за които се бора въ нинвата. Съ разотрогано сърце ще имъ престягаъ, престягъртѣта, всички увреди които ни сѣ причинили въ живота. Дари и това, че и нато поетъ сѣ не нравили, което собетенно е вѣсна похвала за менъ. Да, човекъ граба да прощава на враговете си, но само когато ги види обесени.“ Истинна, нма обесени на които се пада само такава присъда, но при все това азъ не съмъ съгласенъ съ мнението на Раздаяла, и мисля че е слабостъ отъ негово страна да оставя Господу да беси хората. На враговете си